

VOOR GELIJKHEID EN DEMOCRATIE

VREDES NIEUWS

WELKE SOLIDARITEIT MET GAZA?

8 augustus. Hamas en Israël hebben het staakt-het-vuren niet verlengd. Obussen gaan weer richting Israël en luchtaanvallen boven Gaza doodden alweer een kind van 10 jaar.

Toch wordt verwacht dat binnenkort Israël haar aanvallen terug op een lagere intensiteit zal brengen. Dat deed ze ook na de twee vorige "oorlogen" van 2008-2009 en 2012. Het wordt dan wachten op een volgende uitbraak van geweld met duizenden slachtoffers. Tenzij wij en onze politici onze houding tegenover het conflict veranderen.

1. Is kiezen tussen Hamas en Israël hetzelfde als kiezen tussen de pest en de cholera?

Hamas is democratisch verkozen door het Palestijnse volk in de parlementsverkiezingen van 2006. Zij kreeg 74 zetels, tegen 45 zetels van de regerende Fatah-partij die in 2005 nog de presidentsverkiezing had gewonnen waarmee Mahmoud Abbas president werd.

Hamas kreeg de steun van de meerderheid van de Palestijnen omdat Fatah corruptie en medewerking met de Israëlische bezettingsmacht werd verweten. In 1987 ontstond de eerste intafada

als protest van de Palestijnen tegen de Israëlische kolonisatiepolitiek en bezetting van de Westelijke Jordaanoever. De moslimbroeders beslisten toen om een gewapende organisatie op te richten: Hamas. De steun voor Hamas groeide naarmate duidelijk werd dat de keuze van Fatah voor diplomatiek overleg met Israël niets opleverde en dat bezetting en kolonisatie overhand toenamen. Het succes van Hamas is dus niet in de laatste plaats te danken aan de politiek van Israël en aan het Westen dat Israël niets in de weg lag. Als ook Hamas er niet in slaagt om Israël tot toegevingen te brengen, wat is dan de volgende stap? Zal de radicale Islam nog meer aanhang krijgen in de Arabische wereld? Moeten we in het Westen niet eindelijk stoppen met onze onverschilligheid tegenover de Palestijnen en hun legitiem verzet? Israël dwingen om de blokkade van Gaza op te heffen kan een eerste stap zijn.

2. Heeft Israël niet het recht zich te verdedigen?

In navolging van de Vlaamse artsen die opriepen om Israël te veroordelen voor de oorlogsmisdaden in Gaza, kwamen ook de juristen, academici en advocaten met een aanklacht. Ze benadrukken

dat de aanval 'operation protective edge' van Israël op de Gazastrook geen oorlog is, zoals sommige internationale media suggereren. Het is een collectieve straf, wat door het internationaal recht wordt verboden. We kunnen slechts spreken over een oorlog als het gaat over twee gelijkwaardige partijen, wat niet het geval is. Israël bezet sinds 1967 op een structurele en systematische wijze de Palestijnse gebieden (zoals bevestigd in talrijke resoluties van de VN Veiligheidsraad waaronder resolutie 242). Volgens het humanitair oorlogsrecht moeten strijdende partijen onderscheid maken tussen burgers en strijders. Burgers mogen nooit het doelwit van aanvallen zijn. Maar volgens de VN is ongeveer 80 procent van de Palestijnse slachtoffers van de aanvallen op de Gazastrook, burger. Zelfs ziekenhuizen, moskeeën en scholen zijn doelwitten. Israël veegt ook zijn voeten aan de Universele Mensenrechten. Veel van die mensenrechtenschendingen zijn het gevolg van de decennialange bezetting, in het bijzonder de aanwezigheid van de nederzettingen in Palestijnse gebieden en de bouw van de muur. Israël maakt onder meer inbreuk op het

recht op eigendom, het recht op huisvesting, het recht op een adequate levensstandaard, het recht op bewegingsvrijheid, het recht op vrije beschikking over natuurlijke hulpbronnen, het recht op gelijkheid en het recht op zelfbeschikking van de Palestijnen.

3. We moeten toch streven naar verzoening tussen Israëli's en Palestijnen?

Uiteraard moeten alle middelen aangegrepen worden om de empathie te laten groeien tussen Israëli's en Palestijnen. De oorzaak van het conflict is echter niet gebrek aan empathie maar de Israëli's koloniale bezetting van Palestina. Volgens de Israëli'se krant Haaretz is het ook niet meer mogelijk empathie te tonen voor de Palestijnen zonder bedreigd te worden. Oproepen om de Palestijnen te elimineren en Gaza plat te bombarderen zijn frekwent in Israël. Soldaten pakken ermee uit als ze een kind hebben doodgeschoten. Israëli's staan op uitkijk en kunnen hun vreugde niet onderdrukken als bombardementen de hemel boven Gaza oplichten. Manifestaties tegen het beleid worden in Israël uiteengeknuppeld door extreem rechtse knokploegen.

Oorlogen vragen om vijanden die ontmenselijkt worden en afgeschilderd worden als onmenselijke. Vijandbeelden zijn niet zozeer een voorwaarde dan wel een gevolg van spanningen die door politiek beleid worden opgeroepen. Als empathie terug moet groeien, dan zal dit eerder een gevolg zijn van stappen in de richting van vrede dan een voorwaarde ervoor te zijn. Ondertussen kunnen we wel het conflict op een juiste manier benoemen. Het is geen religieus conflict of een conflict tussen Arabieren en Joden. Verzet tegen de Israëlische bezetting is geen vorm van antisemitisme of steun aan de radicale islam. Verzet is een uiting van humanisme. (Voor daadwerkelijke steun zie bvb <http://www.palestinasolidariteit.be>)

Ludo

vredesnieuws p.2
3e trimester 2014

SUPERDIVERSITEIT

Hoe migratie onze samenleving verandert

Een boek van Dirk Geldof.

Migratie verandert.

“Superdiversiteit” is geen term die weergeeft hoe een ideale wereld er zou moeten uitzien. Het is een term die wil weergeven hoe onze hedendaagse Vlaamse wereld er vandaag uitziet. Wij, en zeker de bewoners van relatief groene dorpen in Klein-Brabant, zijn er ons niet altijd van bewust dat onze wereld de laatste 30 jaar grondig is veranderd, ook op het gebied van bevolkingssamenstelling. 11% van de Belgische bevolking (1,2 miljoen mensen) hebben geen Belgisch paspoort. 900.000 (8% van de bevolking) mensen die in België kwamen wonen hebben ondertussen een Belgisch paspoort en zijn dus Belg. Tel daar nog bij diegenen die hier geboren zijn met ouders of grootouders met vreemde origine dan komen we boven 25% inwoners met migratie-achtergrond. In de steden vinden we nog grotere percentages. In Brussel leven vandaag al de helft inwoners met wortels in migratie. In Antwerpen meer dan 40%. Deze cijfers zeggen iets over de omvang van de diversiteit. Ze zeggen echter niets over de aard ervan. Ook dat is veranderd sinds 50 jaar geleden de eerste gastarbeiders uit Marokko en Turkije toekwamen. Dat was de tijd van enkele landen van herkomst naar enkele gastlanden. Dat was ook de periode van arbeidsmigratie met een Belgische overheid die actief vredesnieuws p.3 op zoek 3e trimester 2014 ging naar

bijkomende arbeidskrachten voor een economie in volle expansie. Sinds de migratiestop van 1974, die volgde op de economische crisis van de jaren 70, kwam de migratie via andere kanalen tot stand. Toen bleek dat de gastarbeiders hier hun leven wilden verderzetten, zorgde gezinshereniging voor de logische volgmigratie. Ook de vele conflicten in de wereld dreven asielzoekers naar het Westen. Met de uitbreiding van de Europese Unie versoepelde de mogelijkheid van migratie binnen de EU. In 2011 kwamen ruim 65% van alle migranten in België uit de EU. België telt vandaag inwoners met herkomst uit meer dan 185 landen. Herkomstlanden waarvan meer dan 40.000 mensen in België wonen (in dalende volgorde): Italië, Marokko, Frankrijk, Turkije, Nederland, Spanje, Polen, Congo (Dem. Rep.), Duitsland, Portugal, Algerije, Verenigd Koninkrijk, Roemenië. Migratie is hoe langer hoe minder een éénrichtingsverkeer. In 2011 emigreerden meer dan 65000 inwoners weg uit België. Meer en meer migranten blijven tijdelijk in België. De toename van herkomstlanden en de oorzaken van migratie heeft ook gevolg op diversiteit van talen, culturen, religies, statuten en sociale posities. Het gaat dus niet langer enkel om de verhouding tussen autochtone Belgen versus allochtone Marokkanen en Turken maar hoe langer hoe meer over de diversiteit tussen groepen en gemeenschappen en ook over de diversiteit binnen deze groepen en gemeenschappen. Volgens Geldof vormen deze

complexiteit en interacties tussen al deze factoren de kern van de superdiversiteit. Veel meer diversiteit in de migratie leidt tot een groeiende versnippering in de achtergronden van migranten, onder meer op etnisch, taalkundig, juridisch cultureel, religieus en economisch vlak.

Kenmerken van superdiversiteit

Meertaligheid is alvast een kenmerk dat in het oog springt. Het grote aantal herkomstlanden vertaalt zich in de aanwezigheid van vele verschillende talen in onze steden. En dat hoor je in alle Europese grote steden. In Londen worden ruim 300 talen gesproken. In het Vlaamse onderwijs spreekt één op de acht leerlingen thuis een andere taal dan het Nederlands. In Antwerpen is dat 38,3%. Ook de religieuze diversiteit neemt toe en niet enkel door meerdere religies maar ook door de verschillende strekkingen binnen één religie (bijvoorbeeld in de Islam). De migratiemotieven zijn velerlei en niet langer beperkt tot een zoektocht naar een langdurig arbeidscontract. De mogelijke statuten waarin mensen met migratieachtergrond hier verblijven zijn verscheiden: nationaliteit, naturalisatie, asielzoeker, erkend politiek vluchteling, EU-onderdaan, toerist, zelfstandige, gereguleerd, tijdelijk, definitief, staatloze, zonder wettig verblijf, ... De sociaaleconomische situatie is onvoorspelbaar. Op elke sport van de maatschappelijke ladder vinden we mensen met migratieachtergrond. De

technologie zorgt ervoor dat mensen meer en beter kunnen communiceren met kennissen, familie, vrienden over de grenzen heen. Het leven speelt zich hoe langer hoe minder af op een beperkte bepaalde plaats. Emoties en informatie zijn grenzeloos.

De kansen van superdiversiteit

Superdiversiteit toont zich ook in sociaaleconomische posities van mensen met migratieachtergrond. Steeds meer migranten klimmen omhoog op de sociale ladder. Topfuncties worden ingenomen door mensen van diverse origine. Premier Elio Di Rupo is geen uitzondering meer. Dat mag ons echter niet uit het oog doen verliezen dat de achterstand nog ontzettend groot is en niet op een geruststellende wijze vermindert. “De armoedecijfers bij mensen van een andere etnische afkomst zijn alarmerend hoog. De gekleurde armoede groeit. ... Aan het begin van de 21ste eeuw (moeten) meer dan de helft van de mensen met een Marokkaanse (56%) en van de mensen met een Turkse achtergrond (59%) in België leven met een inkomen onder de Europese armoedegrens”. Etniciteit is duidelijk een belangrijk element in bestaande structurele uitsluitingsprocessen. In Antwerpen hebben ruim 70% van de mensen in de bijstand een migratie-achtergrond. Als we dan zien dat in de steden de jongeren met migratie-achtergrond (bijna) de meerderheid van de schoolgaande jeugd uitmaken, dan weten we dat onderwijs dé plaats is waar opwaartse sociale mobiliteit kan beginnen. Onderzoeken wijzen uit dat Vlaanderen hierin niet goed scoort. De schoolresultaten van

deze jongeren zijn slechter in Vlaanderen dan in een aantal andere Europese landen. Geldof geeft ook andere elementen die van steden emancipatiemachines kunnen maken en aldus het opklimmen op de sociale ladder stimuleren. In alle gevallen begint het met te focussen op de talenten van de aanwezige inwoners in een superdiverse omgeving.

Integratie in een superdiverse samenleving

Discussies over migratie brengen maar al te dikwijls een onrealistische en anti-humanistische visie over integratie naar boven: “ze moeten zich maar aanpassen”. Integratie wordt dan herleid tot een loslaten van eigen cultuur en zich identificeren met de meerderheidscultuur. Nederlands spreken wordt dan een eerste vereiste. Religieuze gewoontes moeten in het beste geval naar de privésfeer. Als in onze steden in snel tempo de autochtone meerderheid onder de 50% zakt, dan komt er een meerderheid met superdiverse samenstelling. Wie moet zich dan aanpassen aan wie? Blijft Nederlands dan nog de norm voor al dan niet ingeburgerd zijn of het meest voor de hand liggende middel voor communicatie onder meertalige burgers? Nederland is al lang geen gidsland meer, ook niet op gebied van integratie, maar daar adviseerde de Nederlandse Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling in 2011 om het migratiebeleid te ontdoen van alle culturele voorwaarden. Moeten we in België het huidige integratieconcept niet herzien en streven naar instellingen als het onderwijs, de gezondheidssector

of de arbeidsmarkt die kunnen omgaan met de behoeften van een continu veranderende samenleving? Dit veronderstelt dat we afstappen van ons Westers superioriteitsgevoel en stoppen met mensen met migratie-achtergrond beoordelen op de mate waarin ze (nog) niet (genoeg) geïntegreerd zijn. Dit veronderstelt dat we discriminatie en uitsluiting niet langer aanvaarden. En dat we integendeel middelen zoeken die de sociale cohesie in de samenleving en de steden versterkt op basis van solidariteit.

Van taalstrijd naar meertaligheid

Volgens de Taalbarometer die het gebruik van talen in Brussel onderzoekt, worden daar 104 talen goed tot uitstekend gesproken. Van de Brusselaars, jonger dan 25 jaar, groeiden de helft op in twee- of meertalige gezinnen. In Antwerpen spraken in 2011 37% van de kinderen in het lager onderwijs thuis een andere taal dan het Nederlands. Voor Vlaanderen was de taalstrijd in vorige eeuw noodzakelijk om te ontsnappen aan de ondergeschikte positie tegenover het Frans en de franstalige machthebbers. Taalstrijd was sociale strijd en emancipatiestrijd. Vandaag moeten we gelijktijdig inzetten op het inzetten van het aanleren van Nederlands én taalkennis gebruiken als hefboom tot emancipatie én verhinderen dat taalkennis een excuus wordt voor uitsluiting. De reeds aanwezige taalkennis bij mensen met migratieachtergrond moet gekoesterd en ontwikkeld worden. Meertaligheid is een troef voor de toekomst. Onderzoeken tonen aan dat

**vredesnieuws p.4
3e trimester 2014**

appreciatie van thuishalen de kinderen taalvaardiger maakt, ook in het Nederlands.

Hoe verder?

Het moge duidelijk zijn dat de term “superdiverse samenleving” geen opschoonactie is van de “multiculturele samenleving”. De auteur, en samen met hem vele andere sociale wetenschappers, beschrijven met “superdiversiteit” een nieuwe werkelijkheid maar willen ook deze werkelijkheid op een andere manier te lijf. Ze willen een meer genuanceerde en dynamischer kijk op cultuur en etnisch-culturele verschillen. Mensenrechten komen terug centraler te staan en ook de strijd tegen racisme en discriminatie.

Migranten zijn niet in de eerste plaats slachtoffers maar burgers die moeten opkomen voor een volwaardig burgerschap. De stedelijke omgeving wordt bepalend. Geldof pleit ook voor een politiek van herverdeling én voor een politiek van erkenning. Herverdeling omdat sociaal-economische rechtvaardigheid leidt tot gezondere samenlevingen. Erkenning omdat minderheidsgroepen moeten gewaardeerd worden in hun specificiteit. Het boek biedt nog heel wat inzichten en suggesties voor een ander beleid. Wat mij betreft een aanrader voor wie onze huidige samenleving wil begrijpen en beter zijn/haar positie daarin wil bepalen.

Ludo

Feest van de solidariteit
ManiFiesta 2014
19 & 20/09
BREDENE AAN ZEE
Centrum Staf Verstuys

- * Live concerten
- * kinderparadijs
- * boekenbeurs
- * debatten
- * eetstands

Solidair uw kant van het verhaal

TRANSITIE FESTIVAL
7 okt. 2014
Vooruit
Gent

Naar een sociaal rechtvaardige en duurzame toekomst.

“MO*”, mondiaal magazine

MO* is vanaf dit jaar vooral actief op het wereldwijde web. Elke 3 maanden wordt dit aangevuld met een dik gedrukt magazine. Deze zomer waren meer dan 20 artikels goed voor 100 bladzijden lees- en kennisgenot over wat in de wereld zoal aan de orde is. Dus ook over de herdenking van de eerste wereldoorlog en de kans dat we opnieuw meegesleurd worden in een gelijkaardige orgie van geweld. Omar Ba en Maryam M’Hadoun zien dat ook progressieven zich bezondigen aan racisme. Kristof Clerix beschrijft de fysische kanalen van het internet. Wies Willems ziet de strijd om vruchtbaar land toenemen met nefaste gevolgen voor de boeren. Wouter De Broeck analyseert het cynische spel van Europa tegen migratie in Andalusië. En nog veel meer (zie ook www.mo.be)

Schrijfkernen van Amnesty International.

Puurs

Vedett (kantine evenementenhal)
Elke derde woensdag van de maand van 19 tot 21u

Lippelo

Café De Wandeling
Elke derde donderdag van de maand van 20.30 tot 22u

Blaasveld

Parochiecentrum
Elke eerste donderdag van de maand van 20 tot 21u

Willebroek

Wereldwinkel
Elke derde zaterdag van de maand van 13 tot 16u

Boom

Elke tweede dinsdag van de maand behalve juli en augustus
Tussen 19 en 20 u
Leopoldstraat 25, Boom

BARBECUE

30 AUGUSTUS

ZAAL ST JOZEF RUISBROEK-DORP

Als je medewerker, lid of sympathisant bent van bijvoorbeeld Amnesty International, AZG, Hand in Hand, Wereldwinkels, I.I.I.II-comite's, Christelijke Basisbeweging, Broederlijk Delen, Argos, vakbonden, Vierde Wereld organisaties, Wrak, Wereldsolidariteit, De Schakel, Natuurpunt, transitie-beweging, Jeugdbond voor Natuur en Milieu, Vredeseilanden, Lets, ... dan ben je meer dan welkom op deze editie van de barbecue.

21u:

**Rosemary
& Thyme**

**(Yves Vertonghen, Kristin
Callaert, Ilse Goovaerts)**

**Vanaf 18.00u. INSCHRIJVEN VERPLICHT. 14€/pers
(6€/ -12j) storten op rek.nr BE16 4012 0162 0174 +
vermelding aantal en eventueel aantal v(egetarisch)**

**www.
vredesnieuws
.be**

Een schooltje voor Kihogo

Zaterdag 29 november 20.00 h is er een tweede benefietavond voor het Oeganda-project "Een schooltje voor Kihogo".

Dit vervolg op "An African event" brengt een avondvullend programma met het solidariteitskoor "Weerbots".

Dit is een niet-klassiek bewegingskoor met een "andere nood".

Weerbots betekent terugslag, verweer en tegenkanting. Zij reageren met een bots en geven weer stem.

Deze activiteit vindt plaats in het gemeenschapshuis van Branst (Bornem)' Luipegem 160.

Vredesnieuws

vind je nu ook op facebook (<https://www.facebook.com/vredesnieuws>). Like it en je blijft op de hoogte van allerhande initiatieven in Klein-Brabant - Willebroek.

Als je zeker wil zijn dat je dit Vredesnieuws ook in de toekomst in je postbus of mailbox wil krijgen, stort dan minstens 4 Euro op rek 401-2016201-74 van het Vredesnieuws

Vrede

Tweemaandelijks tijdschrift met achtergrondinformatie rond het wereldgebeuren.

Naar aanleiding van de burgeroorlog in Syrië en de strafexpeditie van Israël tegen Gaza roept Vrede Europa op om consequent te kiezen voor de rechten van onderdrukte volkeren.

In een interview met een Deense vredesonderzoeker worden heel wat vraagtekens geplaatst bij de Nobelprijs voor de Vrede.

Capata, een vrijwilligersorganisatie rond globalisering en duurzame ontwikkeling in Zuid-Amerika, doet een doekje open over grootschalige mijnbouwbedrijven.

Chelsea Manning lekte in 2010 geheime VS-legerinformatie en legt hier nog eens uit waarom.

Gary Leupp, professor geschiedenis verklaart enkele recente gebeurtenissen in Irak vanuit de geschiedenis.

En nog veel meer.

VREDEFEESTEN
5, 6 & 7 SEPTEMBER • SINT-NIKLAAS
Gratis toegang!

DAAN • PRAGA KHAN • SKIP&DIE
THE SORE LOSERS • VIVE LA FÊTE

THE HICKEY UNDERWORLD • MARBLE SOUNDS
THE SKINTS • MINTZKOV • DUBIOZA KOLEKTIV
STEAK NUMBER EIGHT • MADENSUYU • BRZZVLL
PSYCHO 44 • DE STAAT • BED RUGS
FIFTY FOOT COMBO • AMSTERDAM KLEZMER BAND
BLACK FLOWER • ANTWERP GIPSY-SKA ORKESTRA

LITTLE TROUBLE KIDS • KING HISS • CONDOR GRUPPE • IDIOTS
HORSES ON FIRE • WE REWOLVES • CHEAP DRUGS • I WILL I SWEAR
SAN DIABLO • NEW BLEEDERS • MONSTER YOUTH

Ulla Pace

- 4 PODIA
- WERELDMARKT
- GROTE LEERMARKT
- KINDERDORP
- WERELDEKEUKEN
- EXPO'S

SOLIDAIR

**VANAF SEPTEMBER
TERUG OPEN
OP DONDERDAGAVOND**
kom & proef **18 - 20u**
4 sept.

**OXFAM
WERELD
WINKEL
PUURS**

1/3 VAN HET VOEDSEL WORDT WERELDWIJD VERSPILD

Waarom is het belangrijk om aandacht te hebben voor voedselverspilling?

1. 840 miljoen mensen hebben honger en toch is er eten genoeg. Honger is een kwestie van armoede en ongelijke toegang tot voedsel.

2. Om de 9 miljard mensen te voeden die er in 2050 zullen zijn, zou de wereldwijde voedselproductie moeten stijgen met 70%. Dat is een hele uitdaging gezien de grote hoeveelheid grond, water, energie en CO2 dit vergt en de waterschaarste, energiebehoefte, klimaatverandering die er al is.

3. Maar een groot deel van de groei die nodig zal zijn om 9 miljard mensen te voeden kan al bereikt worden door de verspilling van voedsel tegen te gaan. Op dit ogenblik wordt namelijk één derde van het huidige geproduceerde voedsel verspild. Dat is 1,3 miljard ton.

4. Bovendien is het met agro-ecologische methodes mogelijk om zuiniger om te springen met natuurlijke rijkdommen.

Voedselverspilling vermijden is daar een onderdeel van. Het is een deel van de transitie die nodig is om te komen tot een duurzaam voedselsysteem.

5. Voedselverspilling betekent ook dat alle inzet van middelen voor de productie van dit voedsel voor niets is geweest: de bodems, het water, de arbeid, de energie, de meststoffen, de bestrijdingsmiddelen, de dieren, de verpakking, allemaal verspild.

6. Voor de 1,3 miljard ton voedsel die zijn verspild zijn 3,3 gigaton CO2-equivalent verbruikt,

250 miljard kubieke meter, 1,4 miljard hectare grond, en 540 miljard euro.

Hoeveel er wordt verspild, hoe en waarom?

7. Van de 1,3 miljard ton wordt 670 miljoen ton verspild in het Noorden en 625 miljoen ton in het Zuiden; per persoon is dat 260kg in het Noorden en 150 kg in het Zuiden. In het Noorden wordt 85 kg per persoon verspild door de consumenten, in het Zuiden 15kg.

8. In het Zuiden gaat voedsel vooral verloren aan de onderkant van de voedselketen: in de

13 september Roma Antwerpen Kick-off campagne 2014 17u: Plenum met - Olivier De Schutter (ex-voedselrapporteur Verenigde Naties) - Partners in het Zuiden over voedselverspilling - campagne 2014 uitgelegd 18.30u infomarkt 20u Nigel Williams "Sorry is niet genoeg"

landbouw (33%), het transport en de opslag (30%) nog voor de verwerking begint.

9. Voedsel gaat er verloren door weersomstandigheden, ziektes, gebrekkige middelen om voedsel te oogsten, te bewaren en op de markt te brengen. Dit heeft te maken met armoede en de jarenlange verwaarlozing van de landbouw.

10. In het Noorden wordt het meeste verspild aan het begin en het eind van de voedselketen: in de landbouw en visserij (31%) en bij de consumptie (33%) (maar er zijn aanwijzingen dat het aandeel van de verwerking in het Noorden sterk wordt onderschat). In Vlaanderen gooien gezinnen jaarlijks voor 475 miljoen euro aan voedsel weg, ongeveer 20kg per persoon.

11. In het Noorden is het niet het gebrek aan middelen dat tot verspilling leidt maar problemen met het functioneren van de voedselketen (slechte afstemming en planning; oneerlijke handelspraktijken) en de veranderde houding ten aanzien van voedsel (streven naar productiviteit en winst, kieskeurigheid en nonchalance).

Dit heeft te maken met de machtsverhoudingen in de voedselketen; het industriële voedselsysteem en de toegenomen welvaart.

12. Van bij de boer tot in onze keuken wordt voedsel vaak bewust aan de kant geschoven omwille van uitzicht: wortels,

boontjes, asperges die niet recht genoeg zijn, fruit dat niet mooi rond is, waar een vlekje opzit, enz.

13. Het ontstaan van zeer grote bedrijven en de concentratie in de voedselverwerkende sector en de voedseldistributie (supermarkten) hebben geleid tot machtsposities en oneerlijke handelspraktijken. Voedselverwerkende bedrijven of supermarkten leggen hun leveranciers vaak eenzijdig lage prijzen, betalingen en voorwaarden op die leiden tot voedselverspilling. Bij een plotse verlaging van een bestelling blijven producenten zitten met hun voedsel-producten en zien ze zich verplicht om ze niet te oogsten maar onder te ploegen, te gebruiken of verkopen als veevoeder of ze weg te werpen.

14. Bovendien gebeurt meer en meer van onze voedselproductie in het Zuiden, met dezelfde spilzucht. Zo worden perfect eetbare bananen, boontjes, erwten, baby maïs, enz. massaal afgewezen omdat ze niet aan onze kwaliteits- en schoonheidsvereisten voldoen en worden bestellingen plots herzien, zelfs als de producten al in onze de (lucht-) havens zijn aangekomen.

Wat er kan en moet aan gedaan worden?

15. De familiale landbouw in het Zuiden moet meer steun krijgen, niet enkel op de boerderij zelf, maar ook door wegen, transport en infrastructuur te verbeteren zodat voedsel sneller en gemakkelijker kan verkocht worden.

16. Ook de druk op de familiale landbouw door landroof, biobrandstoffen, speculatie, handelsliberalisering en goedkope invoer moet aangepakt worden.

17. In het Noorden is bewustmaking belangrijk maar **vrede nieuws p.9** moeten er **3e trimester 2014**

vooral meer inspanningen gedaan worden om te voedselverspilling preciezer in kaart te brengen en op basis daarvan duidelijke preventiedoelen af te spreken. De overheid moet de uitvoering van die afspraken aanmoedigen en afdwingen door preventie goedkoper te maken en verspilling duurder.

18. De afstemming binnen de voedselketen moet verbeteren. De schakels in de keten moeten zich aan gedragscodes houden om oneerlijke handelspraktijken uit te sluiten. De overheid moet toezien op de naleving van de codes naar het voorbeeld van Groot-Brittannië waar vorig jaar een wet is aangenomen die een toezichthouder heeft aangesteld die wanpraktijken kan onderzoeken en bestraffen.

19. De schoonheidsnormen voor voedsel moeten aangepakt worden en zeker het eenzijdig opleggen ervan dat ook als een oneerlijke handelspraktijk moet beschouwd worden.

20. **11.11.11** vraagt van de overheid een afdwingbare gedragscode en concrete en afdwingbare preventiedoelen om voedselverspilling tegen te gaan.

11.11.11 Stelde een basisdossier samen dat je alles vertelt over het probleem en de omvang van voedselverspilling. Je leest waarom **11.11.11** actie voert rond voedselverspilling, gesteund met figuren en cijfers. De hele inhoudelijke achtergrond samengevat in 20 pagina's. het ideale leesvoer voor op de trein, in de zetel, op een terras of bij een soep gemaakt van restjes. Het dossier is volledig te downloaden op www.nietgenoeg.be

Triodos Bank

Openingsuren Wereldwinkels

Breendonk: za 10-12
zo 10-12

Bornem: (tel 889 53 92)
wo 13.30-16.30
za 9.30-12
13.30-16.30

Willebroek: di 10-12 14-17
wo 10-12 14-17
vr 10-12 14-17
za 10-16

Puurs: wo 14-16
do 10-12.30 en 18-20
Vr 10-12.30
za 10-17 doorlopend

St.Amands di 10-12
wo 14-17
za 10-12 14-17

EEN
ANDERE
BANK IS
MOGELIJK !

NEW.B

vredesnieuws

inhoudstafel

Dit blad heeft als ambitie een forum te zijn voor de talrijke verenigingen, organisaties en bewegingen van Klein-Brabant en Willebroek die actief zijn rond thema's als milieu, mensenrechten, arbeidersbeweging, vrede, rechtvaardige wereldhandel, ontwikkelingssamenwerking, antiracisme, vluchtelingen, duurzame ontwikkeling, vredesbeweging, vierde wereld, ...

We denken bijvoorbeeld aan Amnesty International, transitiegroepen, Lets, Jeugdbond voor Natuur en Milieu, fairtradegroepen, AZG, Hand in Hand, Argos, Wereldwinkels, 11.11.11-comité's, Christelijke basisbeweging, vakbonden, ATD-Vierde Wereld, Broederlijk Delen, Simmerdown, Wrak, De Schakel, Natuurpunt, ...

Je kan ons ook bereiken op internet (www.vredesnieuws.be)

Als je nog niet geabonneerd bent en je wil zeker zijn dat je dit Vredesnieuws ook in de toekomst nog krijgt, of je vindt dat er sowieso wat tegengewicht moet zijn voor de commerciële media? Stort dan minstens 4 Euro op rek 401-2016201-74 van het Vredesnieuws

Welke solidariteit met Gaza?	p. 1
Superdiversiteit	p. 3
Festivals	p. 5
Barbecue voor het Vredesnieuws	p. 6
Kihogo School	p. 7
1/3 van het voedsel wordt verspild	p. 8
Agenda	p. 10

<http://www.vredesnieuws.be>

Agenda

vredesnieuws@pandora.be

Datum	waar?	Wat en wie?
30/8 18u	Parochiezaal St Jozef Ruisbroek-Puurs	Barbecue voor het Vredesnieuws
5-7/9	Sint-Niklaas	Villa Pace
13/9 17u	Roma Antwerpen	Kick-off 11.11.11
19-20/9	Bredene aan Zee	Manifiësta
27/9	Atlas Antwerpen	Inspiratiedag Hand in Hand
4/10 13-19u	Provinciaal vormings- centrum Malle	Noord-Zuid inspiratiedag
7/10 9-17u	Gent Vooruit	Transitiefestival
16/10	CC Kollebloem Puurs	Voedselverspilling en Muffinman
8/11	Vlaanderen	Omhaling 11.11.11
29/11	Branst	Koor Weerbots ten voordele van school in Oeganda

Bericht aan de abonnees: heb je liever dit vredesnieuws in de vorm van een pdf-file in je email-postbus? Stuur een berichtje naar vredesnieuws@pandora.be met vermelding: vredesnieuws.pdf graag.